

MEGJELEN
minden
P É N T E K E N .

Előfizetési díj:
Egész évre... 6 frt. —
Fél évre... 3 „ —
Negyed évre... 1 „ 50

DÉLIBÁB.

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi heti lap.

Felelős szerkesztő és kiadó: Gróf CSÁKY ALFONS.

SZERKESZTŐSÉG
és
KIADÓ-HIVATAL:
Varga-utcán 2256 sz.
KÉZIRATOK
nem adatnak vissza.
Hirdetések
a legjutányosabb ár
mellett vétetnek fel.

III. ÉVFOLYAM.

DEBRECZEN, 1879. MÁRCZIUS 28.

13. SZÁM.

A „Vasárnapi Ujság“ 25 éves jubileumára.

I.

Huszonöt év frigye köt társidhoz e nappal. —
Ezüst kor.

Ám legyen, — óhajtom; — még az ezüsbül arany!

II.

Egy negyed-évszázad harcát megküzdve vitézül,
Társiddal méltán ülsz ma győzelmi napot;
Ám de igazságot gyakorolj az elestek iránt is,
S a papiros-kasnak tartsd meg a requiemét.

Csalomjai.

A vasuti őr leánya.

— Beszély. —

Irtó: Wühl Jákó.

(Folytatás.)

Rosz nyelvek mindenütt vannak. Ezek vezettek tvevtra Pulyást is; a ki nem mulasztotta el menyaszszonyát felkeresni és számon kérni mindent, miket Katiczáról az emberek beszélnek: nyíltan és titokban; szánakozva és kárörvendve...

Katicza, meglátva Jánost az őrház felé közeledni, csodálkozva mondá:

— János! valóban te vagy az? Ily szokatlan időben miként jutottál hozzánk?

— Persze hogy szokatlan időben jövök. Tudom, hogy nem vártál és jobb szeretted volna, ha háztájadra sem jövök.

— János, te rossz kedvedben vagy ma!

Jól mondod. Rossz kedvemben vagyok igazán; olyan rossz kedvemben, hogy megölni szeretném az embereket a kik hazugok és becstelének....

Pulyás mélyen tekintett a Katicza nagy, fekete szeméibe és több mogorvasággal, mint gyengédséggel folytató:

— Bizonyára más vendégre számítottál! Hm?

— Ugyan vajjon ki jönne hozzánk?

— Valóban? Lám, mennyire vitted már. Hát az a vadászféle uri ember, azt te számba sem veszed? Katicza! Igazán felelj nekem: nemde azt vártad?!

A vasuti őr leánya e szavakra elmosolyodott.

— Nincs okod a féltékenységre, mondá azután. Te nem szépen és nem illően bánsz velem, midőn ily kemény hangon beszélsz.

— De bizony féltékeny vagyok. A féltékenység üzött engem ide! Ott hagytam a munkát és felkeres-telek volna még akkor is, ha a világ végén vagy elrejtve. Tudni akarom, mire számíthatok; mi igaz azokból, mit az emberek az egész vasut mentén beszélnek. A saját füleimmel hallom, a mint gyaláznak téged... Tudod, hogy igazán szeretlek. De isten bizonyosságom, hogy képes vagyok a gyűlöletre is, a bosszura: irtózat, véres bosszura. Szólj tehát és válaszolj! Beszélj igazán és mit se hallgass el előttem.....

Mindketten hallgattak.

A vasuti őr leányának fájt a bizalmatlanság, a szemrehányó hang, melylyel Jánossal szemben találkozott; ő tudta legjobban, hogy Pulyás bizalmatlanságát, sértő szavait legkevésbé sem érdemli meg. Mindazonáltal magába zárta a fájó érzetet, melyet vőlegényének bánásmódja keblében keltett és meg se kísérelé a mentegetőzést.

— Nos, a választ akarom hallani!

Katicza szeméiben e durván kiejtett szavakra könyek jelentek meg. Fellázadt benne a női szemérem érzete és ártatlansága tudatában, komoly hangon mondá:

— Ily megtámadásra csak hallgatással felelhetek. Nincs válaszom.

— Katicza! te hallgatásoddal megölsz engem!

De Katicza hajthatatlan maradt.

— Még egyszer kérdelek, akarsz-e nekem felvilágosítást adni?

— Majd máskor János, ha nem léssz oly izgatott.

— Vagyis más szóval, azt akarod, hogy távozzam innen..... Jó! Távozni fogok. Megyek. De visszatérek még egyszer! — — — Ugy áldjon meg az isten, a mint megtartom szavamat....

III.

Pulyás János, keserőséggel lelkében és vad boszszut forralva az ismeretlen vadász ellen, — anélkül hogy az őrházra visszatekintett volna, az erdő sűrűjébe hatolt.

Katicza látta az őrház ablakából, hogy János, szokása ellenére, nem a vasuttesten halad előre. E szokatlan körülmény s az imént történtek igen nyugtalaná tévék őt és habár igyekezett gondolatait más tárgyra vinni, a János alakja folyton előtte lebegett. Szemrehányó szavai még most is fülében csengtek... Megfoghatatlan volt előtte, hogy János, ily szokatlan időben mit kereshet az erdőben, hol gyalogut nem vezetett s hol már meglehetősen setéség uralkodott. Soká tanakodott magában, hogy mittevő legyen. És e közben — tekintetét még mindig az erdő felé irányozva — eszébe jutott, hátha szavaival, viseletével megsértette Jánost és ez tán épen e fölötti elkeseredésében kereste fel az erdő sűrűségét... El-elgondolkodott: hátha utána futna; visszahívna és felvilágosítaná... Most tán még nem volna késő. Tán meghallaná hívó hangját és így megelőzhetné a bajt, a melynek bekövetkezését már is bizony hitte. Ismerte Jánost és tudta, hogy az mindenre képes. Remegett minden csekély neszre, mely a közelben hallható volt...

Végre is oda borult az ablakdeszkára és szabad folyást engedett könyeinek. Sirt és zokogott keservesen és ha János e perczen visszatér: nem lehet, hogy észre ne tért volna!

De János nem tért vissza. Helyette azonban ama ismeretlen vadász közeledett Katicza felé.

Csak midőn ez a leány vállaira helyezé kezét, tért magához Katicza.

— Ah! a tekintetes ur van itt?

Az idegen résztvevően kérdezé:

— Miért zokog, édes gyermekem?

A vasuti őr leánya megszegegyenülve állott a vadász előtt és szemlesütve — hallgatott. A világeért sem tudott volna egy hangot is kiejteni.

Az ismeretlen pedig újból ismétlé a kérdést és hozzá tévé:

— Bántotta, megsértette valaki? Szeretném, ha őszinte volna hozzám...

Ha Katicza e perczen tekintetét azon pont felé irányozza, melyben Jánost az imént távozni látta, — egy sötét árnyat láthatott volna az őrház felé közeledni. Csendesesen és lappangva, mint a lesben álló vadász.

De nem nézett oda. Csak a földre szegzé bus tekintetét és csak az ismeretlen hosszas unszolására válaszoló végre:

— Semmi bajom...

A setét árny pedig, ott az erdő szelén, kinyújtá e perczen karját és kezeit ököre szoritva, fenyegetve intett a hely felé, hol a vadász állott.

A Pulyás János ökle volt az. Jól látta János, a

mint Katicza, az ablak mellett állva, az ismeretlennel beszédbe ereszkedett. És a mit látott, ez fejébe kergeté a vért... Most már nem volt kételye aziránt, hogy ki van játszva, hogy bolonddá tartják, hogy hitegetik, csalogatták, megcsalták, kijátszották.

János azon egyének közé tartozott, kik nem soká haboznak, midőn arról van szó, hogy magukat valamire elhatározzák. Egy pillanat alatt tisztában volt magával és szándékával és anélkül, hogy sokat latolgatta volna szándékát, sebes léptekkel sietett az őrház felé. Arcza sápadt és halavány volt. Testének minden izma reszketett a dühtől, mely egész valóját elfogta. Izgatott és felizgatott volt.

Oda lépett Katicza elé, bátran és elszántan.

— Nem soká haborgatlak, mondá. Csak azért jöttem, mert szavamát akartam beváltani és hogy szemembe mondhassam immár, hogy mindent láttam.

(Vége köv.)

Naprendszerünknek helyesen arányított térképéről.

(Egy kis astronomia.)

Írta: Zák R. József.

(Folyt. és vége.)

Ebből az elmondott sok szép számból egy kis arányítás segítségével igen üdvös tanulságot vonhatunk. Ha például Földünk átmérőjét (1719 mérföld),*) mértékegységnek (=1) vesszük, egy kis matematikai manipuláció után megtudjuk, hogy:

a Nap átmérője 112.²⁹²-er oly nagy, mint a Föld átmérője;
 a Merkúr „ 0.³³⁹-ed része a Föld átmérőjének;
 a Vénusz „ 0.⁹⁷⁹-ed „ „ „
 a Hold „ 0.²⁷²-ed „ „ „
 a Mária „ 0.⁵²²-ed „ „ „
 a legnagyobb Bolygód (Veszta) átmérője 0.⁰³¹-ed része a Föld átmérőjének;
 a legisebb Bolygód (Hesztia) átmérője 0.⁰⁰²-ed része a Föld átmérőjének;
 a Jupiter átmérője 11.⁶³⁵-szer oly nagy, mint a Föld átmér.
 a Szaturnusz „ 10.⁰¹⁴-szer „ „ „ „ „
 az Uranusz „ 4.⁷⁸⁵-szer „ „ „ „ „
 a Neptunusz „ 4.⁴⁵²-szer „ „ „ „ „

A mi is — mint könnyen értheted — más szóval azt jelenti, hogy, ha a Föld jelképezésére egy olyan gömböt készítenénk, a melynek átmérője például 1 centiméter volna, akkor a Napot, a többi Bolygókat, a Holdat, s a Bolygódokat ábrázoló gömbök átmérőit, oly nagynak kellene vennünk, mint mennyivel nagyobbak, illetőleg kisebbek az ide jegyzett megfelelő számok az egyenél. Azaz:

*) A megelőző számba becsuszott sajtóhibát ezenel helyreigazítjuk. Szerk.

a Nap átmérőjének	112. ²⁹²	centiméternyinek,
a Merkúr	0. ³⁵⁹	"
a Vénusz	0. ⁹⁷⁹	"
a Hold	0. ²⁷²	"
a Mária	0. ⁵²²	"
a Veszta	0. ⁰³⁴	"
a Jupiter	11. ⁶³⁵	"
a Szaturnusz	10. ⁰¹⁴	"
az Uranusz	4. ⁷⁸⁵	"
a Neptunusz	4. ⁴⁵²	"

kellene lenni.

De hát ezekkel a gömbökkel még nem sokat érnének, mert így magukban csak Naprendszerünk tagjainak a g y s á g á t mutatnák a kellő, szabályszerű arányokban. Milyen távol kellene ezeket egymástól elhelyeznünk, hogy Naprendszerünknek teljes képét nyerjük?

E czélra a mértékegységül (=1) vett Föld-átmérővel (1719 mérföld) osszuk el a Naprendszerükhöz tartozó égi testeknek a Naptól való ugynevezett közepes távolságait. És pedig azért a közepes távolságot, hogy számításunk lehető világos legyen, s azért a Föld-átmérővel, hogy egészen pontos, és az eddigieknek megfelelő arányokat kapjunk.

E közepes Naptávola a Bolygókna a következő:

a Merkúr	8,000,000 mérföld;
a Vénuszé	15,000,000 "
a Földé	20,600,000 "
a Holdnak a Földtől való közepes távolsága	51,000 mérföld;
a Mária közepes Naptávola	31,000,000 mérföld;
a Jupiteré	107,500,000 mérföld;
a Szaturnuszé	196,000,000 "
az Uranuszé	402,000,000 "

A Neptunusznak legnagyobb Naptávolát kell vennünk mivel ez ideig ez Naprendszerünkben a legszélső bolygó, s mint ilyen meghatározza az egész óriási gépezet kiterjedését. A Bolygók gyűrűjének pedig mind belső, mind külső szélét számításunkba kell vonnunk, hogy arányításunk lehető pontos lehessen.

Elvégezve a számítás, azt fogjuk találni, hogy:

a Merkúr közepes Naptávola	4,653. ⁸⁶⁸ -szer oly nagy	mint a Föld átmérője;
a Vénusz közepes Naptávola	8,726. ⁰⁰³ -szer oly nagy,	mint a Föld átmérője;
a Föld közepes Naptávola	11,983. ⁷¹³ -szer oly nagy,	mint a Föld átmérője;
a Hold közepes Földtávola	29. ⁶⁶⁸ szer oly nagy,	mint a Föld átmérője;
a Mária közepes Naptávola	17,685. ²⁸⁶ -szer oly nagy,	mint a Föld átmérője;
a Bolygók gyűrűje belső szélének Naptávola	26,364. ¹⁶⁵ -szer,	külső szélének Naptávola pedig 41,343. ⁸⁰⁴ -szer oly nagy, mint a Föld átmérője;
a Jupiter közepes Naptávola	62,536. ³⁵⁸ -szer oly nagy,	mint a Föld átmérője;
a Szaturnusz közepes Naptávola	114,019. ⁷⁷³ -szer oly nagy,	mint a Föld átmérője;
az Uranusz közepes Naptávola	233,856. ⁸⁶³ -szer oly nagy,	mint a Föld átmérője.

a Neptunusz legnagyobb Naptáv. 364,746.⁸³⁶-szer oly nagy mint a Föld átmérője.

Azaz: ha a Földet jelképező gömböcske átmérőjét — a mint már említém — 1 centiméternyi nagynak vesszük, akkor

a Merkúr a Naptól	4,653. ⁸⁶⁸	centiméternyi
a Vénuszt	8,726. ⁰⁰³	"
a Földet	11,983. ⁷¹³	"
a Holdat a Földtől	29. ⁶⁶⁸	"
a Mária a Naptól	17,685. ²⁸⁶	"

távolba kellene tennünk;

a Bolygódokat szétszórtan egy gyűrűbe kellene raknunk, a mely gyűrűnek belső széle a Naptól 26,364.¹⁶⁵ centiméter távol lenne, s a melynek 14,979.⁶³⁹ centiméter szélesnek kellene lennie;

a Jupitert a Naptól	62,536. ³⁵⁸	centiméternyi
a Szaturnuszt	114,019. ⁷⁷³	"
az Uranuszt	233,856. ⁸⁶³	"
a Neptunuszt	364,746. ⁸³⁶	"

távolban kellene elhelyeznünk.

Igy aztán teljes, tökéletes és — a mi fő — helyesen arányított képet nyernénk Naprendszerünkről.

No már most — jó barátom — készíts nekem ezen arányok alapján — a melyek pedig egészen a milliméter tizedrészeig pontosak — egy térképet Naprendszerünkről!

De — hogy még jobban belásd a „lehetetlenséget“, menjünk egy kicsit tovább — ha ugyan bele nem fáradtál — s lássuk, milyen lenne egy Naprendszerünket ábrázoló térkép ezen arányok alapján?

Ha valami kis kézi térképgyűjtemény számára akar-nánk egy ilyen lapot rajzolni, elég lenne a Földet jelképező köröcske átmérőjét 1 milliméterre vennünk. Ez esetben aztán

a Napot jelentő köröcske átmérője	112. ²⁹²	milliméter
a Merkúr	0. ³⁵⁹	"
a Vénuszt	0. ⁹⁷⁹	"
a Holdat	0. ²⁷²	"
a Mária a Naptól	0. ⁵²²	"
a Veszta a Naptól	0. ⁰³⁴	"
a Hesziát a Naptól	0. ⁰⁰²	"
a Jupitert	11. ⁶³⁵	"
a Szaturnuszt	10. ⁰¹⁴	"
az Uranuszt	4. ⁷⁸⁵	"
a Neptunuszt	4. ⁴⁵²	"

nagy lenne. S ha az így rajzolt köröcskék közül a Napot a papír egyik végére helyeznők, s aztán mellé sorjában a többi égi testet arányos távolságuk szerint, hát akkor szükségünk volna egy körül belől 2 deciméter széles, de legalább is 364 méter, 7 deciméter és 5 centiméter hosszú papírszalagra, mivel a Neptunusz a naptól 364,746.⁸³⁶ milliméternyi távolban lenne.

Ha pedig a Napot a papír közepére tennők, hogy a bolygókat körülötte helyezzük el, akkor egy olyan papírlapra volna szükségünk, a melynek úgy szélessége, mint hosszúsága legalább 72,950 centiméter legyen, a melynek

területetehát 5,321.70250 □ kilométert tenne. Egy abroszka, a melylyel Hajdu megyét kényelmesen be lehetne borítani.*)

Már — édes barátom — nincs a világon az a papírgyár, a melyik egy ilyen papírt produkálhatna. De meg atlaszt is bajosan találnál, a melyikbe beilleszhetnéd!

Hanem hát a te „kis anygalkáid“ apró kacsócskái-nak bajos is volna egy ilyen lappal babrálni, azért reájuk nézve czélszerűbb lenne egy fali térkép, a melyre csak reá kell nézni, nem pedig piszkolódni vele.

A fali térképnek azonban fő kelléke, hogy rajta a tárgyak legalább is oly nagyoknak rajzoltassanak, hogy azokat körülbelől 20 lépésről tisztán lehessen látni. Ennyi ugyanis az iskolatermek átlagos hossza, s így a legutolsó padban ülő gyermek is jól látja a tanító emelvényénél fölfüggesztett képet.

De igaz! A te baronne-eid nem iskolás gyermekek. Nekik szabad a térképhez közelebb is menni. Azért hát csak egy olyan fali térképet számítsunk ki, a melyen a legkisebb alak két-három lépésről tisztán látható.

Térképünkön legkisebb lenne a Hesztiá bolygód. Vegyük az ezt jelképező köröcske átmérőjét 0.2 milliméter nagyra. Egy ilyen köröcske, mondjuk inkább fekete pont, fehér alapon még hat lépésről is jól látható.

Ha — barátom — a Hesztiát egy 0.2 milliméternyi átmérőjű ponttal ábrázolnók, akkor lenne még csak óriási térképünk!

A Nap átmérője például 11 méter, 2 decziméter, 2 centiméter és 9.2 milliméter nagy lenne. Netto mint valami egy emeletes házacská magassága. Maga a térkép pedig — ha a Napot az egyik, a Neptunuszt pedig a másik végére helyeznők — legalább is 3 kilométer, 647 méter, 4 decziméter, s 7 centiméter hosszú és 11 méter, 2 decziméter és 3 centiméter széles. Egy olyan papírszalag, hogy vele az Osztrák Állam-vasut vonalát Budapesttől Kőbányáig bőven be lehetne takarni.

Ha pedig a Napot ábrázoló kört a térkép közepén, a Bolygókat pedig körülötte akarnánk elhelyezni, akkor térképünk 529,191.96036 □ kilométer nagy lenne. Egy olyan lapocská, melylyel, ha a magyar korona tartományait beteritenők, még a térkép egy negyede fölöslegesen maradna.

Ezekből láthatod édes barátom, hogy használható, helyesen arányított csillagászati térképet csakugyan lehetetlen készíteni. S beláthatod egyszersmind azt is, hogy a kért tanácsosal, bármennyire sajnálom is, igazán nem szolgálhatok.

Barátom hosszasan elgondolkozott. Tudtam, mit forgat elméjében, s nem zavarám őt.

Egyszerre hirtelen megrázta fejét, mintha gondolatait akarná elűzni, s felém fordulva kezét nyujtá és szólott:

— Köszönöm a magyarázatot. Belátom a lehetetlenséget, s belátok sok egyebet is. Szavaiddal kedvesebbet

*) Ugy van, mert Hajdu-vármegye területe csak 3553 □ kilometer, vagyis 38 □ mrtföld. Szerk.

tevé! nekem, mintha egy halom tanácsot adtál volna. Még egyszer köszönöm. És most beszéljünk egyébről! Mikor kaptál levelet arádtól?

— Ma —

Nem bánám már...

em bánám már — ha nem is lesz az enyém, Megnyugodnám, eloszlik az érzemény. Elfeledném tán még egyszer, valaha: — Csak ne lenne velem szembe' ablaka.

Olykor-olykor, ha kinézek, s ott látom, Visszakapom fejemet, — hej de bánom! Mindhiába — — késő már itt a bánat, — ... Vedd föl rózsám menyasszonyi ruhádat!

Ifj. Nagy György.

Egy végzetes jeggyűrű.

— Az életből. —

Irta: Örsi Géza.

Az öreg Istók kocsis türelmetlenségében már harmadszor eserdített irtózatot nagyot a kastély előtt, mi ostornyelven szokott nyájas bejelentőkéje volt, hogy „a szekér előállott“; de a kastélyból azon utas, kit tovaszállitania kellett volna, még mindig nem akart mutatkozni. Mentségére szolgálhat talán az, hogy még legkevésbé sem pitty-malott. De azért a táltosok is toporzékolni kezdtek. Istók meg már-már ez áldóját emelgetni, midőn a kastély verandájának szárnyajtói megnyitak s a még árnyékot rajzolni elig erős hajnali hold fényében legelőször is egy utazási köntösbe öltözött ifju alakja bukkant elő és szállott alá a lépcsőfokokon, őt egy karsu leányalak kísérte le, míg a küszöbön megállva egy idősb, a figyelő szerepét játszó hölgyet lehetett észrevenni.

Az ifju karsu termete gyöngéden visszatar-tóztatólag hajlott hátra az őt követni elhatározott leányhoz, — majd egymást forrón megölelték, mindegyik valami fényes tárgyat csillantva meg a rezgő holdfénybe emelt kezén; ... a reggeli szellők szárnyai meglebbentek ... az ölelkezők utolsó csókja is elcsattant. Leon a kocsiba vetette magát ... Elma egy sikojjal anyja karjai közé hanyatlott. ... és Istók pedig a kedvező pillanatot fölhasználván, agaskodó táltosai közé suhintott ... és tova robogott.

* * *

Leon és Elma gyermekségök óta szerették egymást, és hogy jegyesek lettek, annak épen egy éve mult.

Elmának szerető özvegy anyja örömet adta volna végérvényes áldását is leánya frigyére; — de Leon, mint mondani szokták, önérzetes ifju volt; nem akart tisztán menyasszonya vagyonára hagyatkozni; vágyai őt kivittek a nagy világba, hol esekély vagyonát ranggal, fényes állással vélte megpótolhatni.

A jegyesek bucsuzási jelenetének tanúi voltunk. Leon könnyű vérrrel ment neki a világnak. Elma hűsége felől megnyugodva lehetett, hiszen ott esillogott olykor-olykor megmozdított kezén frigyöknek jegygyűrűje; azonban Elma keblét a válás pillanata mondhatlan fájdalommal tölté el, valami kimagyarázhatatlan balsejtelem sulyosodott lelkére, mely perczekre elfojtá szive verését, mely perczekre elrablá tőle az eszméletet... és később elig hosszú időre lelke eddigi vidám és játszi rugékonyságát is.

* * *

Az elválást követett első esztendőben sűrűn folyt a két jegyes között a levelezés, melynek éltető alapgondolatát természetesen az, ezen év leteltével bekövetkezendő viszontlátás reménylése képezte. Leon csakugyan szép állást vívott ki magának a fővárosban; Elma pedig nem szűnt meg jegyesét minduntalan a leggyöngédebb meglepetésekben részesíteni. Szerelmének nemcsak leveleiben tudott lángoló és meggyőző kifejezést adni; hanem virágnyelven szólt szive rendületlen hűségéről a Leonnak meglepetésül küldött kézimumkákban is, szép himzése virágaiba szövén kitörölhetlen betűkkel ez édes mámort eláruló szüziesvalomást: „Csak téged és örökké szeretlek!”

..... Szegény, szegény Elma! nem értette még, hogy a költő mit akart mondani, midőn föl sohajtott: „Miért is van sziv s a szivben szerelem?!”

* * *

A viszontlátás megállapított határnapja elérkezett és el is mult a nélkül, hogy Leon elsiethett volna jegyese karjai közé. Egyszerre két tiszt társa is beteggé lett, a kért szabadságotatást tehát főnöke, a törvényszéki elnök meg nem adhattván, a bús Leont néhány napig lázas nyugtalanság emészté e nem remélt és előre nem láthatott akadály miatt; de végre is belefásult a kényszer- vi-

szonyokba és Elmát is igyekezett megnyugtanni. Az igazán szerető női sziv pedig — oh! az nagyon önmegadó, végtelenül engesztelékeny és türelmes... a meddig hisz és remél!

Elma pedig igazán hitt és sokáig remélt!

Egy napon a kaján világ megirigyelte őt e boldogító hiteért és üdvezítő reményeért.

Leonba az Elmáékkal szomszédos birtok urának ifju neje már régebb idők óta halálosan szerelmes volt és Leont a fővárosban is egyre üldözte érzelmeinek illatos levekben esestetl ömlengései-vel. Leon mint a szifunksz, oly némán viselte magát ez önmagáról megfélekedezett nővel szemben és csak egyetlen- egyszer pár sorban poste restante értesítette egyszerűen arról, hogy ő, nem ugyan sajnálkozására, de igenis különös öröme már — Elmának jegyese. De midőn a rajongó nő öngyilkossági merénylettel fenyegetőzött, ha legalább egyetlen találkozásba bele nem egyezik a fővárosban, Leon nagy önküzdelem után e néhány szót írta neki ismét poste rectante válaszul: „F. é. márczius — én Budapesten várja önt Leon.”

Az elkeseredett eumenidának nem is kellett egyéb. Célját elérte; azt tudta, hogy Leon sohasem lesz övé... ne legyen tehát senki-é... de legfőképp Elmáé ne, ki miatt őt Leon első sorban mellőzte. És a női szörny rettenetesen bosszulta meg magát. Leon rendez-voust ígérő sorai másnap Elma kezében voltak.

A szerencsétlen ifju leány előtt Leon hűtlensége hihetetlennek, képtelenségnek tetszett, bár az ármányos leleplezés halálosan sebzé is szivét és lethargiába sülyeszté egész lényét. Azonban Elma anyja másként fogta föl a dolgot. Tüstént levelet írt Leonnak, melyben tudtára adta neki, hogy „egy aljas tettét követett el“, ne is védje, ne is igazolja magát, hanem rögtön küldje vissza Elma jegygyűrűjét, ne viselje azt tovább ujján egy férjes asszonynak — önvallomást tett szeretője!...

Leon Elma anyjának e vérlázító soraira egyetlen tollvonással sem válaszolt; csakugyan sem nem menté, sem nem igazolá magát. Levoná Elma gyűrűjét ujjáról, megcsókolá azt mint szent ereklyét szokás, becsomagolá s elküldé annak, a ki reá vonatkozó jogát oly kiméletlenül és igazságtalan modorban kívánta érvényesíteni.

Lelke aztán sötét búba mélyedt.

És Elma?

Midőn Leon küldeményét fölbontották, ki-

kapta anyja kezéből az ő jegyese iránti szüzsies, de végtelen szerelmének jelképét és órákig tartott szemléletébe merült. Csakhamar elájult, aztán szív göresökbe esett. Fölüdülvén, teljesen szótlanná lett.

Mutató ujjával elkezdett a karikagyűrű külső peremén körül siklani, keresve, de nem találva a karika végét.... és nemsokára saját gondolatkörének határát sem. Sötét éj borult lelkére; a szelid örvénylés naponkinti láza emészté, mely hevét szívének örök lángjától nyerte s mely némely orvosok állítása szerint csak az élet szikrájával fog elhunyni.

Féléve, hogy Leon többé nem élt a világnak.

Leon nappalait a fővárosban új és magasb bírói hivatala teljesen igénybe vette. Egészségét a fokozott munkásság és a keserű tapasztalások megtámadták és az orvos sürgősen meghagyá az ifjunak, hogy legalább estéit töltse a szabadban; evégre saját budahegyi nyaralójában lakást ajánlott föl neki. Leon ez ajánlatot elfogadta és a lóvonatu vasut utolsó esti vonatának egyike öt naponta rendszeren ki, a hegyek közé és a kora reggeli kocsi egyike pedig ismét vissza, a városba szállítá. Az andalító tavaszi estéket aztán Leon rendszeren, egy-egy derék sétára szokta volt a nyaraló melletti viruló angolkerthben felhasználni.

A nyaralónak Leonon kívül több más lakói is voltak. Különösen gyakran megakadt az ifju szeme egy ablakon, melyen gyönyörű ibolyacsokrok illatoztak és melyből a kertbe estenkint lágyan zsongó zongorahangok hullámoztak ki. A gondolataiban el-elmélázó Leon nem egyszer ijedten azon kapta magát, hogy az ablak alatt kellesténél tovább is elhalgatózott és elgyönyörködék. Az önfeledés egyik ilyen estéjén a büvös zene egyszer csak hirtelen elhallgatott s a ablakban a sötétkék ibolyacsokrok között egy, a holdsugarakban fürdő aranyszöke fejecske s egy pár mélyre tekintő ibolyakék színű szem jelent meg; a következő másodperczen az ibolyás cserepek félretolattak s az ablak-párnára egy csodaszép, pongyolába burkolt fiatal leány mellképe ígésző, fehér márvány karokon könyökölt ki Leon elé és bátran, csaknem átszellemülten bámult a szintén bámulóra. Fönn a tiszta ég boltján milliárd csillagocska sziporkázott, a lég a tavasz illatterhével áradozott, a hegyek közeli lombos erdőiből fülemülék énekei sirtak át.... Leon szive is úgy sirt és jajveszékelt. Ujjára tekintett... azon nem

esillogott többé Elma jegygyűrűje... hat hóval ezelőtt küldte azt vissza... a vélt hűtelennek... Az imént még oly elhagyatottnak, oly boldogtalannak érezte magát az ifju, most az ígésző jelenésre egy keserű érzés, s aztán meleg zsibbadtság vett rajta erőt; tagjait delejeserő mozgatta mintegy gépileg és gondolatait is. Önfeledten.. öntudatlanul közelgett a kitért ablak felé... ahoz a büvös-bájos visiohoz;... úgy tetszett neki, mintha a természet tündérvilággá változott volna... s ott az ablakban az elátkozott herezeleány ő reá, mint szabaditójára vár. És hát ha nem csalódott volna. Egyre közelb ért hozzá, majd már érzé a leánynak epedő ajkai közül áradó forró, kábitó, fűszeres lehet is arezán... nyomban rá a két könyöklő márványkar villámgyorsan nyaka köré fonódott... lebomboló szöke aranyfürtök vakító aranyhálót képeztek feje fölött és ajkaira ruganyos bársony ajkak tapadtak..... egy édes..... egy mámorító az élet minden, minden kéjeit egyetlenegy gyupontban összefoglaló édes, gyönyörteli, örvénygő csókban.

...Elma és Leon e csókban ismertek újra egymásra.

* * *

E találkozás előzményeivel sem akarunk adósságot maradni.

A jegygyűrűnek Leontól visszaérkezése után néhány hóval Elma kétségbeesett anyja bár késő, de bünbánó önvallomásából a katasztrófát előidézett fariának — Leon ártatlanságáról meggyőződve és a szerencsétlen Elmát elmezavarából kigyógyítandó, az orvosok tanácsára nem ugyan egyenesen a budai, lipótmezei országos tébolydába, hanem ugyancsak az ottani orvosok gyógykezelése alatt s Leon házigaszdájának javallatára, — miről Leon mit sem tudott, ama villában helyezte el, melyben Leon is tartott éjjeli szállást remélvén, hogy Elmát talán egy, Leonnal való véletlen találkozása kiragadandja lelki éjjeléből. Elma elme gyönyörűlten is hű maradt zongorájához és főleg estenkint kesergett mellette, mert mindeneste Leontól való elválásának gyászünnepeét ünneplé. A gondviselés megkönyörült e két tiszta szív méltatlan vergődéseim, végtelen szenvedéseim és újra fölnyitotta előttük az üdv, a boldogság földüti és mégis már itt a földön lakható országát, mert Elma lelkének sötét kárpitjait ez üdvit-

tas pere csakugyan széthasítá s mindenki óvakodott neki előbbi szomorú állapotának indokait emlékezetébe visszaidézni. Még az este boldog családi körben újra föl vonta újjára Leon imádoztjának jeggyűrűjét s kéthét múlva már, mint boldog férj vásárolta meg derék orvosától boldogsága újjászülésének színhelyét: a budahegyi nyárilakot.

TRIANON.

(Mühlbach Louise „Marie Antoinette és fia“ című regényéből.)

Fordította: Hang Ferencz.

(Folytatás.)

Ők atyjuk udvaránál éltek, ők a bünt erényként tekintve, a szemtelenséget az ártatlanság leplébe takarva látták és azért sem az erényben, sem az ártatlanságban nem hisznek. Királynéjuk ártatlansága, mint kiszámított kacérság tűnik föl előttük; nyílt derűtsége, mint büntetésreméltó ledérség. Nem, Provence grófnak nincs igazsága, ha fölségednek szemére hányni akarja, hogy Franciaország királya nejét oly hódolatteljes tüzellel szereti, mint egy polgári férfi választott nejét. Nincs igazsága, midőn fölségednek bűnül rója föl, hogy férjének tanácsadó nője és hogy maga is bír politikai véleménynel. Fölséged minden bűne az ő szemében az, hogy politikai véleménye az övével ellenkezik és hogy azon befolyás által, melyet fölséged férje szívében nyert. *Provence gróf és a királyi tanácsok háttérbe szerítettak. Fölséged osztrák nő, Choiseul herceg barátja.* Ez minden bűne. És ezen ellenségek szemében éppen oly bűnös volna, ha úgy kívánna élni, mint azt az etiquette száz éves poros évkönyvei a királynétől megkívánják. Fölséged tehát igazságtalan volna maga és udvara iránt, ha ezen régi törvényeket elfogadná, hogy azok ifjúsága, szépsége és ártatlansága fölött uralkodnának. Órultság volna magát az unalom és egyedüliségnek alávetni. Nincsen-e Franciaország királynéjának joga, mi legutolsó alattvalójának is szabad, barátokat gyűjteni maga körül és azokkal örvedeni? Mi a figyelmetlenség századában élünk; vajjon nem szabad-e az etiquette együgyűségei iránt is figyelmetlenné lenni? Ők szemére hányják fölségednek, hogy a nagy udvari kört és a feszes udvarlást beszüntette, melylyel különben a királyi család önmagát és Franciaország nemességét kinozta. Azt mondják, hogy e szertartások elhagyása által, fölséged a népnek a királyság előtti tiszteletét aláasta! De nem volna-e neveltséges azt hinni, hogy a népek engedelmissége azon kisebb-nagyobb hittelől függ, melyet egy királyi család, unalmas és untatott udvaroncok körében nyer? Nem, királyném, ne hallgasson az ellenséges kigyók sziszegésére, melyek által körülvételek, menjen bátran utján, mely az ártatlanság és a szerelem útja.

— Köszönöm önnek! Oh köszönöm! — kiáltá Marie Antoinette. — Ön szívemet nehéz kételytől szabadította meg és kedélyemet megnyugtatta. Köszönöm!

És csillogó szemekkel és édes mosolylyal nyujtá

mindkét kezét a bárónak, ki azokat erősen megszorítva, térdre borult, s hevesen ajkaihoz emelé.

— Oh, királyném, urnóm! — kiáltá szenvedélyesen. — Lásza ön itt lábai előtt leghűségesebb szolgáját, legalázatosabb rabszolgáját! Fogadja tőlem az örök hódolat és szerelem esküjét. Ön kegyes volt bizalmával megajándékozni és barátjának nevezett. De lelke és szívem más név után vágyik. Mondja ki e szót Marie Antoinette, — e szót —

A királyné visszalépett és arca holt-halaványnyá lón. Kezdetben ámuló csudálattal, majd iszony és bosszúsággal hallgatá a báró vakmerő szavait és szelid vonásai lassankint haragos és megvető kifejezést nyertek.

— Uram! — mondá egy királyné fönstetjes méltóságával, — én az előbb mondtam önnek, hogy Isten van fölöttünk, ki szavait hallja. Ön vétkesen beszélt és az Isten hallotta önt. Ő rá hagyom vétkének büntetését. Keljen föl uram, a király mitse halljon meg e ballépésről, mely önt előtte örökre kegyvesztetté tenné.*) Azonban ha még egyszer merészelné ön egy pillantás vagy kifejezéssel engemet ezen épen oly bűnös, mint nevetséges jelenetre emlékeztetni, ez esetben a királyt mindenről értesítendem.

És mialatt a királyné büszke és fenséges mozdulattal karját fölemelve azon vidék felé mutatott, honnét a bokrokon át a majorság tetői látszottak, parancsoló hangon folytató: —

— Menjen uram előre, én egyedül követendem!

Besenvál báróval, a gyakorlott udvarló, a tapasztalt világfiával az történet. *De még soha: zavarban volt, megszegyenülve és minden szóra képtelenül. Gyorsan fölkel és miután a királyné előtt teljesen és ügyetlenül meghajta magát, megfordult és remajtott tovet ment a kijelölt uton tovább.*

A királyné utána nézett, míg egy bokor mögött eltűnt; azután hosszu s szomorú pillantással nézett maga körül. — Ismét egyedül vagyok tehát, — susogá, — ismét egy csalódással szegényebb. Ah igaz volna, nem létezik részemre barátság és minden barátónak irigylőmmé és minden barátnak udvarlóvá kell átváltoznia? Még azon férfi is, kit bizalmammal tiszteltem meg, kihez egy alázatos tanulónő érzelmével viseltettem, még ez is mert kigunyolni! Ah tehát szívemet minden nap új sebnek kell érnie és a boldogságot oly sok fájdalommal kell megváltanom?

És a királyné mély fájdalom felkiáltásával tevé kezeit arczára és keservesen sirt. Körölkötte minden csöndes volt. Csak itt-amott hangzott a bokrokból egy-egy madár álmadozó éneke, mely a meleg augusztusi naptól hűsítő árny alá menekült és a fák lombjainak egymáshoz sorolása, mintha egymással akartak volna suttnogni a királyné fájdalomról és a könyekről, melyek kezein át a virágokra hullottak anélkül, hogy azokat élesztették volna: mert nem az ég harmatja, hanem a föld fájdalma által küldettek.

Azonban a királyné egyszerre rövid szünet után le-

*) A királyné saját szavai. Campan asszony emlékiratai szerént. XI. kötet.

ereszté kezeit és büszke s daczoló elhatározással emel föl fejét.

— El a könyekkel. — mondá. — Mít mondanának barátaim és barátóim? Mily sziszegést és mily suttozást idézne elő, ha látnák, hogy az ártatlan királyné, a mindig derült és gondtalan Marie Antoinette könyezett? Oh Istenem — folytatá, — nagy szemeit éghez emelve, — valóban én ma boldogságomért elég kamatot fizettem; tartsd meg legalább boldogságom tökéjét, akkor a világnak örömet fizetem a legnagyobb kamatokat, melyet csak egy zsigori uzorás követelhet.

És büszke bátorsággal, magasra emelt fövel lépdelt a királyné tovább, a majorsághoz vezető ösvényen. Most már ritkultak a bokrok és a királyné az angolkertből azon térségre ért, melynek közepén Marie Antoinette árka diája, a paradicsomróli álma, a majorság emelkedett. A királyné megállt és gyorsan földerült arczezal, szemekkel, melyek az örömtől ismét sugárzottak nézett a kedves tájképre, melyet ő maga Hubert Róbert építimestere által támogattatva, teremtett.

És a királyné valóban örülhetett e teremtményének, e költői idyllnek, mely az udvar fényéből virágzott föl mint egy homoki ibolya a királyi asztalon, aranyozott vázákban levő drága tropikus színtől világló virágok között. Szorosan egymás mellett feküdtek itt a kis házaeskák, parasztházak, melyek pórnoi a királyi udvar büszke hölgyei. A házak mögött kicsiny patak zugva s locsogva folyik és habzó hullámaival a malom fehér kerekeit hajtja, mely a házsor végén jobbfelől fekszik. A malom mellett, kissé távolabb egy egyedül álló parasztház látható, mely különösen szép és csinos.

Virágbokrok, szőlőlugasok és lombsétányokkal van körülvéve. A tető szalmából van, az ablak kis táblái üveggel bevonva.

E ház Marie Antoinette majorosnőé. A királyné e ház alaprajzát és egyéó rajzait maga készítette. Kívánta, hogy oly kicsiny, oly egyszerű és szerény legyen az, mely még az ujdonság jellegével se birjon és a királyné még arról is gondoskodott, hogy a fehér falakon repedések és vakolathullások is láthatók legyenek, hogy a ház régiebb külsővel birjon. Nem gondolt arra, hogy a királyné ártatlan játékait az idő mily gyorsan nelrombolhatja.

A majorság házai mellett egy más kisebb ház van, az ugynezzett tejes kamara, szorosan a víz mellett. És midőn Marie Antoinette a közeli réten, parasznőivel teheneit megfejte, a tejet ezüst abroncsos hordókban a falu utcáján át a tejes kamarába vitte, hol az a fehér márvány asztalokon, csinos fehér findzsákba öntetett. Az utca másik oldalán a községi előljáró csinos háza található és mellette az iskolamester lakása.

Marie Antoinette majorságában mindenre gondolt. Vannak itt fészerek a termés elrakására és a szénakazalok előtt latorják állanak, az illatos széna felhordására.

— Mégis szép a világ, — mondá a királyné, midőn szemeit művein legettette, — a vig órákat majoremában élvezem.

Igy lépdelt gyorsan előre, a hársak felé nézve, vajjon a parasztok és parasztnők megérkeztek-e már és bent elrejtőzve várják a majorosnőt. Azonban minden csöndes volt és a kis ablakok mögül még senki sem nézett ki.

A csönd egyszerre hangos kelepelő zaj által szakasztott meg. A fehér malomkerék mozogni kezdett és a malom ajtójában a molnár jól táplált alakja mutatkozott, fehér ruhában, fghér-porosult nevető arczezal és hajporozott fején fehér sapkával.

A királyné csupa gyönyörtől hangosan felkiáltott és gyors ugrándozások közt szaladt a malom felé. Azonban mielőtt még odaért volna, tul a hivatalos ház ajtaja nyílt föl és a maire lépett elő hivatalos fekete ruhájában, nyaka körül nagy fehér nyakkötővel, kezében az aranygombu spanyol náddal és fején háromszögű kalappal. Egyenesen Marie Antoinette felé lépdelt és kezeit oldalához támasztva, fenyegető arczezal állott eléje.

— Majorosné asszony, — szóla, — mi nagyon elégedetlenek vagyunk önnel! Mert ön elhanyagolja gazdaságát megfoghatatlan módon. Jegyzőkönyvbe kell vennünk miért jött ma ily későn, midőn a virágok már lehajták fejüket, a fülemülék már énekelni nem akarnak és a báránnyok a réten a legszebb füvet is megvetik. Minden a majorosnő után eped: mert a gazdaság tönkre megy, ha ő nincs itt.

— Ez nem igaz! — kiálta egy másik derült hang és az iskolaház ablaka csörömpölve nyílt meg és a vig fiatal iskolamester nézett ki és pälczájával a tekintélyes mairet fenyegeté.

— Hogy mondhatja ön uram, hogy a gazdaság tönkre megy, nem vagyok-e én itt, ki azt összetartja? Mióta a túlokos emberek többet tanulni nem akarnak, az állatok tanítója lettem és azon művészetre tanítom őket, hogy miként kellemesíthetik éltüket. Én a kecskéknél tánczmeisterre lettem és balletiskolát rendeztem közöttük.

Marie Antoinette hangosan fölnevetett.

— Iskolamester ur, — mondá, — igen kíváncsi vagyok ügyességének jelét látni és felhivom önt, hogy ma délután a nagy réten kecskéivel balletelőadást rendezzen. A mi önt illeti maire ur, — folytatá, magát mosolygva meghajtván, — kérem önt, ne bánjon oly szigoruan a majorosnéval és ifju bohóságai iránt legyen némi elnézéssel.

— Mintha az én drága sógornémnak valaha szüksége volna az elnézésre! — kiáltá a maire nyomatékos hangon.

— Ah Provence gróf uram, — szóla a királyné mosolygva, — ön kiesik szerepéből és két dolgot felejt. Először, hogy én itt nem a királyné vagyok és másodsor hogy itt Trianonban minden hízeltés tiltva van.

— Öntől függ, ha az igazság hízeltetésnek tetszik, — felelé Provence gróf magát könnyeden meghajtván.

— E felelet egészen méltó egy tudóshoz! — kiálta az iskolamester, Artois gróf. — Bátyám te még az udvariasság a b c-jét sem ismered, neked okvetlenül hozzám kell iskolába járnod.

— Azt hiszem Károly barátom, hogy e dologban sokat tanulhatnék tőled, — neved Provence gróf, — különben nem tudom, hogy e tanítással nóm megleendő-e elégedve.

— Meg fogjuk őt eziránt kérdezni, — mondá a királyné. — A viszontlátásra testvéreim! Mindenekelőtt kedves molnáromat kell üdvözölnöm.

Előre sietett, mintegy szárnyakon repülve sietett a malomba vezető falépcsőkön föl és mindkét karját a molnár nyaka körül foná, ki őt kéjduz nevetés közt szorítja szívéhez és magával a malom belsejébe voná.

— Köszönöm Lajos! — kiálta a királyné, előre hajolva és férje kezét ajkaihoz nyomva. — Mily kedves meglepetést szerezte nekem; mily szép tőled, hogy így fogadsz majorságomban.

— Nem mondád-e utóbb, hogy ezen átöltözködést ohajtod? — kérde a király derült mosolylyal. — Te magad osztád ki a szerepeket és engemet molnárrá, Provence gróftot maire-ré és a hóbertos Artoist iskolamesterré nevezted ki és most csudálkozol, hogy mi, miként az engedelmesség hozza magával, királynénkat követjük és a ránk bízott állásokat elfoglaljuk.

— Oh Lajos, mily jó ön! — mondá a királyné könyes szemekkel. — Én jól tudom, mily kevéssé tetszenek önnek e bolondos játékok, mégis áldozatot hoz ön és részt vesz azokban.

Mert szeretem önt, — mondá a király egyszerűen és boldogságot mutató jóakaratu mosoly tűnt föl arcán. — Igen Marie, én gyöngéden szeretem önt és örömet okoz nekem, ha vidámságához valamivel járulhatok.

A királyné gyöngéden fonta karját a király nyaka köré és fejét vállára hajtá.

— Tudja még Lajos, — kérde, — tudja még, mit mondott, midőn Trianont nekem ajándékozta?

— Nos, — mondá a király lassan fejét rázva.

— Azt mondá nekem: Ön szereti a virágokat. Én egy egész virágbokrétát ajándékozok. Én önnek Kis-Trianont adom.*) Ön nekem nemcsak egy virágbokrétát adott, hanem egy bokrétát, a derült órák és boldog évekből, — melyeket egyedül önnek köszönök.

(Vége köv.)

T é l i k é p.

Egy sir a természet, a föld nyugszik benne,
Fehér szemfedője rá van teregetve;
A kihalt életnek bús fejféliképen
Ott állanak a fák a fagyos fővényen;
Szár az ágaikon zöldelő lomb helyett
Zuzmara és varju-sereg foglalt helyet.
Pusztá, pusztá minden és a pusztaságba
Tombolva vágat a vihar paripája;

*) A király saját szavai: l. Mémoire de marquis de Cregny. Vol. 4.

Majd meg szárnyra kelve, felrohan a légben
S bele-bele nyerit a nagy mindenségbe.
A néptelen utcán, egy vőfély megy, szépen
Felczifrázott, hosszú bottal a kezében,
Egy utcából másba gondolkozva vág át;
Nehogy elfelejtse szokott mondókáját.
Amoda, egy ócska, rozszant malom-házban
Heverő parasztok füstölnek javában,
S a mint a társaság már pipára gyujtott,
Szóba hozzák mindjárt az öreg Kossuthot.
Igy politizálnak: „majd meg lássa kendtek,
Felkelnek tavasszal minden fejedelmek
S csinálnak majd olyan nagy háborúságot,
Milyet soha még a szépapánk se látott.“
Itt egy csinos háznál lakzi volt az éjjel,
A bágyadt vendégek most oszolnak szélylyel,
Künn a kapu előtt ittas muzsikások
Perelve osztják meg a kapott kalácsot.
Iskolás gyermekek, — együtt kettő-három —
Ottan mennek mindig, a hol nincsen lábnyom,
S hogyha rábukkannak egy-egy jégtáblára,
Ott maradnak... nem is mennek iskolába.
A legkisebbik csak által-által lépi:
Nem mer neki futni, csak a többit nézi
S egy-egy ha elesik, nagyot nevet rajta —
Egy vékony jégcsapot folyvást szopogatva.
A piacon a szem egyebet nem láthat:
Szenes fazék mellett didergő kofákat;
Egy közülök meleg, főtt ételt is árul,
Két drótos tót most állt fel az asztalától.
Künn a város alatt, egy szürke száma
Jön egy juhász-legény a nagy hófúvason,
Tejet, vaját hoz, a mivel szeretője
Kalácsot süthessen az ujesztendőre.
A sikon itt egy nyul, ott egy félénk róka
Fut az erdő felé a sűrű bozóttba;
Fejcsóválva nézik a megcsalt vadászok:
... Hiába járták be a nagy pusztaságot!
Távolabb egy árva, hajlott kutgém látszik,
Nézi, hogy a vihar miként paripázik.
A beomlott kut is ott szunnyad mellette;
De nem látszik most, mert a hó betemette.
Csak alig látható — távol messzeségben
Áll egy görbe csárda az országút félen,
Szép fehér a fala, fehér a tetője,
Azt is bemeszelte az ég meszelője;
Utasok mennek ott, sötét a ruhájok,
Gondtalan életű legatus diákok;
El se fáradtak még, de azért bemennek,
Isznak egyet s aztán megint utra kelnek;
De nem festem tovább én se már e képet:
Diák vagyok én is s megyek tovább vélek.

Boross Mihály.

Kártyahősök.

— Fővárosi karezzolat. —

Ott találjuk őket majd minden kávéház belső szobáiban. Azokban a füst- és gőztől sötét szobákban, melyek nagy részében nappal is a gáz lángja terjeszti a gyér világosságot. Nem tudni, a gazda takarékoságból, vagy a játékosok óvatosságából csavarták-e le annyira a pár lámpa csapját?

Ezek az óvatos kártyahősök nem azok a csendesvérű nyárspolgárok, kiknek ebédután emésztés okáért egy órát nyugodtan „tartliz“-ni kell, mert különben egész délután sem éreznék jól magukat; azt a szenvedélyes társaságot nem értem ezek alatt, mely négy tagból áll, a kik minden nap délutáni két órától négyig „kalábriász“-oznak és a világon a legelső dolognak tartanak egy „quart majort béléval.“

Mindezek legtöbbször futó mosolyt csalhatnának ajkainkra, a mint látjuk mily elragadtatással üti ki tromf felsőjét a szerencsés, kibez a „béla“ jutott, vagy mily bosszus a másik, mikor quartja ellen játszótársa „quintet“ „anzágot.“

Az igazi kártyahős nagy pénzért játszik, nyer vagy veszít, de mindenesetre pénz a játék rugója előtte. Nem mulat, nem szórakozik a játék alatt. Neki az munka. Munka, melylyel napi kenyerét keresi s melyet ép oly nehéznek tart, mintha favágásból kellene élnie, de viszont oly pontossággal jelenik meg a kártyasztalnál, mintha hivatalos szobájának asztala elé ülne az irodai óra kezdetekor.

A kártyaszobákban nappal csak a fennebb érintett kivételek időznek s csak nagy ritkán fordul meg azokban egy-egy igazi kártyás, a ki azért jár körül a kávéházakban, hogy megtudja, milyen a „levegő.“ Nincs-e jó „balek“, a ki tömött tárczát árul el s a ki hozzá kedvet is érez játszani. Ha ilyet észrevesz, gyorsan együtt van a társaság, kártyát hoznak s a „balek“ félóra múlva üres tárczával köszöni meg társainak a mulatságot.

Az igazi élet azonban este kezdődik e szobákban. Mikor a csendesvérű polgárember vacsora után családja körében beszélgetni kezd, megteinek a kártyaszobák a családot nélkülöző s csak a játéknak élő emberekkel. Őt hat asztalt foglalnak el egyszerre, melyeken csakhamar hatalmas bankjegyek jelennek meg.

Mert az igazi játékos mikor leült, meg akarja mutatni, hogy tőle van mit elnyerni. Ezt egyébiránt csak azért teszi, hogy játszótársát hasonlóra kényszerítse. Ha a társaság egymás között játszik, a „hozom-viszem“ is érvényes, de ha idegent sikerült csipniök, lelkiismeretesen járnak a bankjegyek.

Hisz az igazi játékos tudja, hogy negyedóra alatt meg van kétszerezve az összeg, melyet bódítóul maga elé rakott. Biztos benne, hogy a játék tornájában senki sem

győzheti le. Összes pénzét elővette, kész azt koczkáztatni hasonló nagyságu összegért. Ha elveszti, kölesönöz neki a játszótársak valamelyike, legrosszabb esetben a főpinczéris.

Az azután az élvezet, ilyen profeszszionatus játszókat nézni. Ott ülnek négyen, egymással szemben. Különös arczok, melyek — nem tudjuk ugyan megmondani mi által — úgy tetszenek előttünk, mintha meg volnának bélyegezve. Lesütött szemek, mordul összehuzott szemöldök, féloldalra ütött s a szemig lehuzott kalapok alatti redős homlok azonnal elárulja, hogy a kártya véniit. A játékos korán öregszik; a gond, a műszóval kifejezve „Druck“-nak nevezett érzés, mely hasonlíthat a színészek lámpalázához, redőket von a homlokra s ősz szájakat kever a szakállba. . .

Ime ez asztalnál érdekesen folyik a „munka“; nemzeti játékot üznek „ferbliznek“; Mokány Berezi szerint: szól a csendes. Nincs Magyarországon ember, a ki e játék elméletét ne ismerné s azt csak untató volna ide jegyezni. De nem is ebben van a játék sarkpontja, hanem a játszó ügyességében, melylyel próbára teszi ellenfelének bátorságát; kezében a négy kártya, ellenfelénél szintén annyi, neki semmije nincs e négy kártyában, de nagy volt a „vizi“ s nem szabad elfutnia. Mélyen tekint az ellenfél arczába, míg az a „gusztálás“-sal foglalkozik. Ha ujoncz az ellenfél, gyorsan elárulja kártyáját, mert nagy művészet kell ahhoz, hogy egyetlen izom mozdulata se árulja el a „bevágott“ nagy kártyát, viszont egy bosszus vállrántás által se gyaníttassa, hogy „nem jött meg“, amit várt.

Ha elárulta magát, könnyű a játékos munkája. Két kártya megmutatását kéri s ő is mutat kettőt, de ezt oly ügyesen választja ki, hogy az ellenfél máris megszeppenik. Neki két „ász“ van kezében, míg ellenfele tizennyolezat mutatott meg. Ennek bizonyára sokja lehet. Még a „hivás“ előtt elfut s átengedi a tért a győztesnek, a ki siet besöpörni a pénzt, melyhez küzdelem nélkül jutott.

Egészen más az egyenlő erejű játékosok esatája. Azoké, a kik nem ijednek meg az „ijesztés“-től, mely főszerepet visz a nemzeti játékban. Egyiknek harminczegy van a kezében, másiknak nincsen több huszonegynél. Ha nyíltan játszanának, e nagyobb kártyával bíró huzná be a nyerceményt, így azonban megtörténiük, hogy a harminczegyes „elszalad“ s a huszonegyes megyeri az összeget. Ezt teszi az ijesztés. Akkorá összeget hívni, mintha nagy kártyája volna; ha azt megadták s visszahívna, még egyszer visszaütni egy nagy csomó bankót. Ha keveset hív a játékos, az ellenfél nem fut el, míg a nagy hívás szegyet üt a fejébe. Számítani kezd a kimutatott két kártyából, mennyie lehet ellenfelének. Ennek volt gondja rá, hogy egy tizest mutasson ki s egy más színű királyt dobjon mellé. Az ellenfél azt véli „kunszt“-ja van neki. Három tizes, vagy három király, a mi többet ér, mint a legmagasabb háromszor.“

Természetes, hogyha az ellenfél ép oly bátor, mint a játékos, az bevonja vitorlát. Előbb azonban megkísérti, mit lehet az elsüllyedt hajóról megmenteni. Alkudni kezd játszótársával. Osztóaszt ajánl. Ha ez nem sikerül, leszáll egészen első betétjének visszaadásaig s ötven krajczárral is megelégszik. . . .

Hagyjuk ezeket, menjünk egy asztallal tovább.

Dominókövek sorba rakott halmaza előtt ül három játszó és számos néző. Ezeknek nagy része megereszti hatásait, hogy a más szerencsésén nyerjen. Nevük a kártyahősök jargonján „prózsitszerek.“ A dominókövekkel m a k a ó t játszanak. Olyan hazárdjáték, melyhez a vak-eseten, a véletlenül kívül minék, sincs hozzászólása. Kettesivel osztják a köveket s az azokra vésett fekete pontok összeszámítása után tűnik ki, melyik a nyerő. Ha a bankár két kőből nyolcz vagy kilencz (lehet 18 vagy 28 is), besepri a pénzeket, mert neki „schlager-“je van. Ha nincsen, úgy előzékeny. Megkérdezi, ki kér még követ, hogy ha eddig nincs, ezután legyen nyolcz- vagy kilencze.

S azután kezdődik a „gusztálás.“ Mély csend, feszült figyelem a prózsitszerek, visszafojtott lélekzet a pointeurök részéről. Az egymásra helyezett két követ kétségbe-ejtő lassúsággal tolja elébb lefelé egyik oldalról, azután felfelé a másik oldalról. Levenni nem meri, mert el volna rontva a „gusztá.“ Első kövén három pont van. Ehez hat kell, hogy kilencz legyen. Vagyis a tizesek elhagyásával olyan köre van szüksége, melynek mindkét felén nyolcz-nyolcz pont van bevésve. Egyik oldalon eltűnt reménye, mert csak négyre vagy ötre „fest,“ míg a másik oldalon „tele van.“ Ilyenkor „törül.“ Erősen nyomva szoritja le a köveket egymásról s ha szerencsésen „kidrukolta,“ mélyen fellélegzik s többnyire így szól: ah, ez nehéz gusztá volt.

Kitanult játékosok előtt nincs nehéz gusztá. Ők tehát viaszkot hordanak hüvelykujjuk hegyén s a mely fekete ponra nincs szükségük, azt „letörülük“, a fekete pontot betömik viaszszal. Természetesen, ha rájönnek a turpisságra, kidobattással végződik a multság. Ezért a nagyobb makaó, az igazi „nemesjáték“, külön e célra készült kártyákkal folyik, melyeket minél gyakrabban cserél az igazi játékos.

A makaónál lélekölőbb játék nincsen. Nagy összegeket lehet rajta veszteni és nyerni a nélkül, hogy a játék mulattatna. Gépiesen rakják a tételt s ha kijön a szám, behuzzák, ellen esetben ujratesznek. Ha a kártya már nagyon ellene fordult egy játszónak, ez a „brennolás“-hoz folyamo-dik, ettől várva segínyt. „Siebene brenn!“ kiáltja s a bankár köteles a sorban következő hét kártyát eldobni s egy tolytatni az osztónak.

„Brennolattatni“ különben nem kis felelősséggel járó feladat. Mert ha az eldobatás után a másik pointeur is veszít, az egész érdeklődő közönség a vakmerő ellen fordul, kinek nincs egyéb mentsége, mint az, hogy megcsalta az „abandung“-ja. . . .

A harmadik asztalnál közönséges fiézkók ülhetnek. Erre enged legalább a „nóbel játékos“ előtt következtetni a játék, melyet adnak: h u s z o n e g y e z n e k. „Kocsisoknak való“, mondja rá a makaó és ferbli hőse és igaza van. Nemesak azért mert e játék a kártya haut-volieéből ki-

van rekesztve, hanem azért mert semmi szellem, semmi elmés ötlet nincs benne megvalósítva. Az előre egyenkint osztott „blatt“ra tetszés szerint tesz a pointeur s egyenkint annyi blattot vesz, a mennyire szüksége van, hogy huszonegy pointje legyen; több, elvesztette a tételt.

A ki huszonegyet játszik, nem bir fogékonysággal a szebb iránt, mely különösen a szenvedélyes n a s i - v a s i játszó részére kínálkozik.

Ennek a multságnak — melyet a rendőrség üldöz, de elpusztítani sohasem képes — legtöbb hely van engedve a teremben. Hosszu zöld asztal körül van rakva székekkel, melyeket egész sereg pointeur foglal el. Az asztalon nyolcz kártya van egy tucetből kivéve: hetes, nyolczas, kilenczes tizes, alsó, felső, király és ász. Ezekre rakatnak a tételek. Egy másik tuczat a bankár kezében van. Ebből sorban ütögeti fel a lapokat: egyet jobbra, egyet balra. A baloldalon előtűnő lapra tett tétel nyert, a jobboldali veszített. A vesz-tés valószínűsége legalább is tizszeres arányban áll a nyereséhez, mert ha mindakét oldalon ugyanaz a kártya jön ki, a mit műszóval „gluh“nek neveznek, a tétel fele a bankáré, viszont az utolsóelőtti kártyának tételét is a bankár nyeri.

Hanem azért szenvedélylyel üzik e játékot Egymás-után rakják fel az egy és öt forintos bankjegyeket. Ha kijön a tétel, a bátrabb pointeur azt mondja: „paroli.“ Ott hagyja a tételt és nyereséget, mert megesisik, hogy még egyszer nyer s akkor duplán kapja az egészét. Ha „pácsi“ játszik, hatszor, ha „setlovát,“ 12-szer nyeri meg tételét.

Az ilyenek azonban a ritkaságok közé tartoznak. A bankár érti, hogyan kell a kártyákat keverni, hogy ily szerencsétlenség ne érje pénztárát, mely előtte fekszik az asztalon, csábítólag kaczerkoddván a nyervágyó játékosokkal.

A pointeuröknek rendszeren kétharmada „esik“ utolsó tételét elvesztette s nincs mivel kísérteni a szerencsét, mely hátlen lett hozzá. Ha az elesett játékos sokat veszít, a bankár könyörül rajta s néhány krajczárt ad neki „kapus pénz“nek. Gunyos „jó éjszakát“ kíséri az ilyen kegy-pénzzel ellátottat, a ki azonban rendszeren nem megy haza, hanem ott marad s másnak jósol szerencsét, esküszik, hogy most ennek, most meg annak a „blatt-“nak kell ki-jönnie; és bosszankodik, ha jóslata véletlenül teljesedik. Hangosan szidja önmagát, miért nincs egy forintja, hogy felszurhatta volna, mikor annyira „zikker“ volt.

Mikor aztán látja, hogy a sors végzésében meg kell nyugodnia, és nem tehet szert pár krajczárra, újra kez-üendo a játékot, félre vonul. Haza nem megy, mert talán nincsen is lakása. Vesz egy széket a sarokba, reáül és a falnak hajtva fejét, elalszik. Az igazak álmát aluszsa s még álmában is azt mormogja: paron, pácsi.

Akármily illosztrált lap rajzolójának ónjára érde-mes látvány ezen alvók csoportozata, kivált ama helyisé-gekben, hol pamlag is van. Jobbra balra dölve fekszenek a hajléktalan kártyások, szeszélyes és mesterségesen nem utánozható csoportozatokat képezve.

Mikor aztán jön a reggel, a pinezér jól megrázza kelleetlen vendégei vállát s azok kidörzsölve szemeikből az álmot, mennek tovább — a váciutczába sétálni.

Ilyen a kártyahősök élete. (E. Illés László.)

H I R E K

az irodalom, művészet és közművelődés teréről.

Sebestyén Gyula által írt „Világtörténet a legrégibb időktől korunkig“ — 3-ik füzetje megjelent. Tartalma: Egyptus földje és a Nilus. — Egyptus történetének forrásai. — Egyptus története. 1. A ó-birodalom. Memphisi királyok. Thabaei királyok. 2. Egyptus a hikszoszok járma alatt. 3. Az új birodalom. Egyptus hatalma tetőpontján. A füzet több magyarító ábrán kívül külön szép metszetben „Horus templomának romjai Edfu mellett“ című cím-képpel is van díszítve. Egyes füzet ára 30 kr. Megrendeléseket elfogad a Weizsmann Testvérek könyvnyomdája és könyvkiadó hivatala Budapest, Ferencz-József tér 5. és minden könyvtárban, ahol egyes füzetek is kaphatók lesznek.

Dengi János lapunkban megjelent társadalmi leveleit „**A szép leányokról**“ egy szép leányhoz — külön csinos kötetben is kiadta, mely mint a szerző sajátja, a napokban hagyta el a sajtót. Az, ezen magas és szép tendenciával bíró munkára vonatkozó „**Megrendelési**“ ívet lapunk jelen számával veszik olvasóink. Ohajtandó volna, hogy az ily hasznos fajta társadalmiszipészetű és erkölcsnemesítő, egyébként pedig a hölgyvilág némi hiu gyöngességeit élénk színekkel festő de egyszersmind a halhatós gyógyirra is tájékozottsággal ráutaló munkák szegényedő és hanyatló társadalmunk és a hazai leánynevelés érdekében mennél nagyobb elterjedést nyernének, minek szives közvetítésére olvasóinkat egész tisztelettel föl is kérjük. A nagy hangzású nőemánzipációs tantervek mellett jelen ferdült nézetű korunkban igen figyelemre méltó adalék Dengi János fentemlített művecskéje, melyet elolvasva, sokan lesznek, kik abban hagyják, továbbra is modern üres fogalmak és káprázatok megvalósítása után esengni. Szerző, úgy látszik, igen sokat forgolódhatott a hölgyek között, mert viszonyaikat, gondolkozosságokat és érzelmeiket illetőleg nagy tájékozottsággal bír és még nagyobb érdeme, miszerint anélkül, hogy indiskrété válnék — vonzóan tud a kárpitok mögül referálni; azéri a hölgy és férfi világ előtt egyenlő tetszésre fog találni; újból ajánljuk e munkát. Ára 1 frt, mely összegnek mielőbbi beküldése kéretik.

Új zeneművek. Táborcsy és Parch zeneműke-
reskedésében megjelentek: Ágnes asszony. Lukácsy Sándor legújabb népsziművének összes kedvelt dalai. 1. Egy virág volt. 2. Ritka árpa. 3. Találják ki. 4. Fehérváron szép az élet. 5. A kis leány kertjében. Bácsitól. 6. Ezerével terem nyáron. Szentirmay Elemértől. 7. Ez a kis lány éli világát. 8. Hogy elsaptak. 9. Jaj de busan jön... 10. Eszem adta... Énekhangra zongorakisérettel, vagy zongorára külön alkalmazta Erkel Elek. Ára 1 frt.

Különfélék.

— **Vértesi Arnold**, újabb irányú elbeszélő irodalmunk egyik koszoros előharcosa, kit városunknak szerencséje van jelenleg mint helybeli lapszerkesztőt lakosául tisztelni, „Áruló“ című orosz-társadalmi drámát írt. E jeles drámai termék — mint biztos színházi kutforrásból értesülünk, hétfőn, azaz március 31-én hozatik Thaliánkban színre. Városunk műértő közönsége tehát hétfőn élvezetes estének nézhet eléje.

— **Értesítés.** A helybeli „Nőtlen urak“ s a cs. kir. hadsereg és a m. kir. honvédség itt állomásozó néhány nőtlen tisztjei által folyó évi márcz. 29-kén és ápril 5-én azaz szombaton, a „Korona“ című vendéglő termeiben társasestély rendeztetik. Kezdeté 8 órákor.

Mándokyné urhölgy jutalomjátéka jövő ápril 10-án leend, mely alkalommal „A remete csengettyűje“ című regényes opera adatik. Hiszszük, hogy a közönség nemanyira A remete csengettyűje szózatára, hanem inkább operánk kedvelt primadonnájának csengő és kedvelt hangjának kedvéért és a művésznő iránti rokonszenves tiszteletből színiültig megtöltendi a házat, mert Debreczen az igazi művészetet mindenha megérdemlett elismerésben szokta részesíteni.

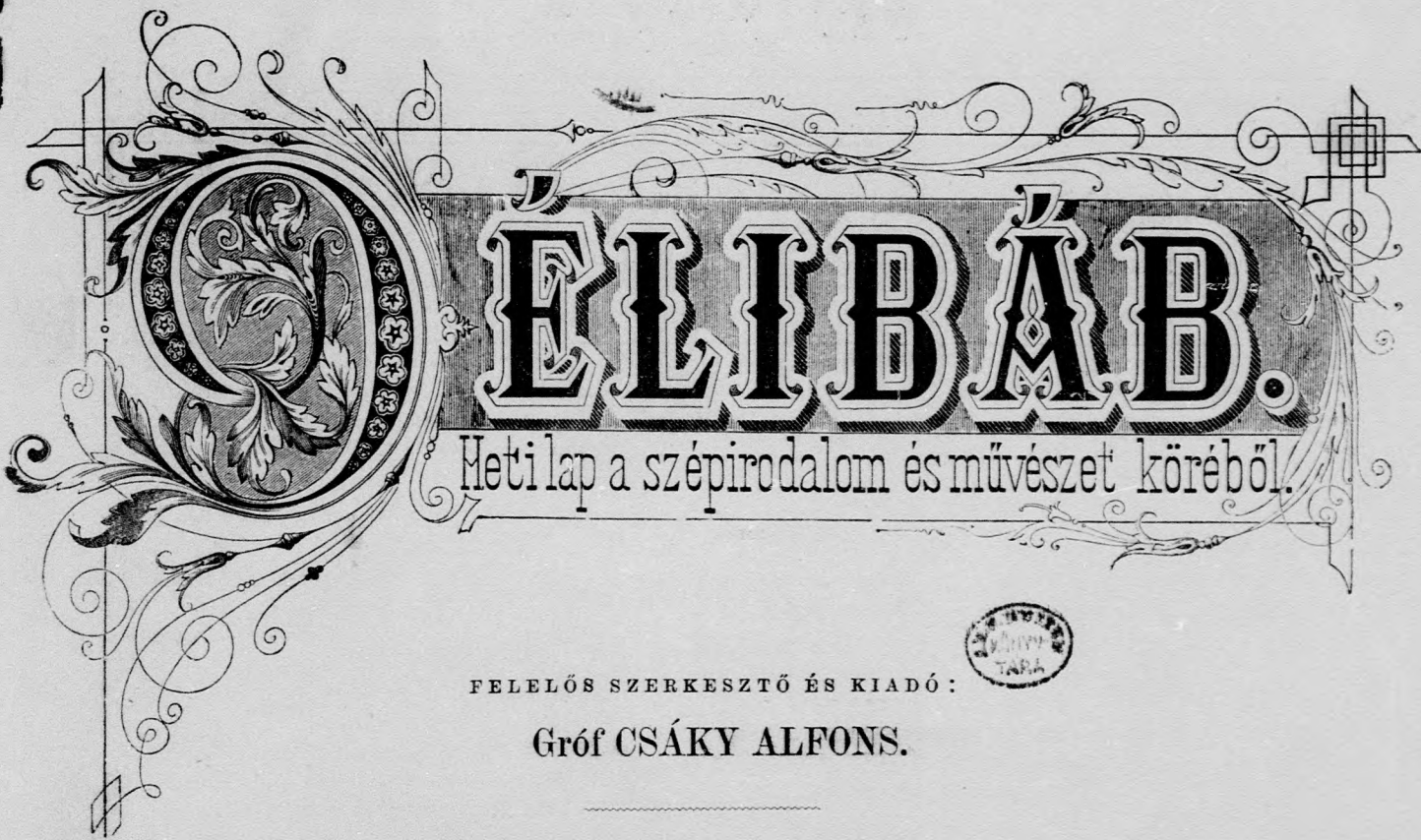
— **Kutasi Janka** k. a városunk szülötte és a székesfehérvári színpad egyik tehetséges szereplője ma este lépföl színházunkban mint vendég. Adatik „A völgy lilioma.

A Patti-hangverseny márcz. 20-án a „Magyar Koronában“ legfényesebben sikerült. A ritka művésznő európai hírneve varázshatással volt közönségünkre, melynek színe-java zsufolásig megtöltte a hangverseny helyiségéül szolgáló vendéglői nagy terem minden zegezugát. Kik a művésznőt már más, nagyobb városokban hallani szerencsések voltak — állítják, hogy hangja sokat vesztett üdeség és csengésben. Lehet, hogy igazuk van, csakhogy a mi hangjának művészi kiképezettségét illeti, abban mégis csaknem elérhetlen tökélyfokon áll és ez magában véve is elég arra nézve, hogy a hangversenyzett a műértő közönségnek mindenha kedves emlékeztében megmaradjon.

— **Varságh** jeles fényképész, ki a fővárosban legnagyobb keresettségnek örvendett: Borsos és Varságh cégnek volt üzlettársa és újabban városunkban a Széchenyi utczai Fleck-féle műtermet vette át — egészségi tekintetéből tett utazásából visszatérve — ismét a közönség rendelkezésére áll.

TARTALOM: 1. A „Vasárnapi Ujság“ 25 éves jubileumára. (költ.) Csalmóczy. — 2. A vasuti ör leánya. (Beszély.) Irta: WühlJákó. — 3. Naprendszerünknek helyesen arányított térképéről. Irta: Zák R. József. — 4. Nem bannám már... (költ.) Ifj. Nagy György. — 5. Egy végzetes jeggyürü. (Az életből.) Irta: Örsi Géza. — 6. Trianon. Ford. Hang Ferencz. — 7. Téli kép. (költ.) Boross Mihály. — 8. Tárcza: Kártyahősök. — 9. Hírek az irodalom, művészet és közművelődés köréből. — 10. Különfélék.

BORITÉK: Heti-naptár. Saktalány. Számrejtvény. A helyesen megfejtők nevei. Családi kunfuzió. Szerkesztői üzenet. Vegyes. Hirdetések.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

Gróf CSÁKY ALFONS.

Megjelen minden pénteken.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	6	frt.
Fél évre	3	frt.
Negyed évre	1	frt. 50 kr.

A lapot érdeklő mindennemű közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal: Varga-utcza 2256.

Hirdetéseket lapunk számára elfogad HAASENSTEIN és VOGLER hirdetési irodája Budapesten és Bécsben, valamint GOLDBERGER V. Budapesten és kiadóhivatalunk.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1879.

HETI NAPTÁR.

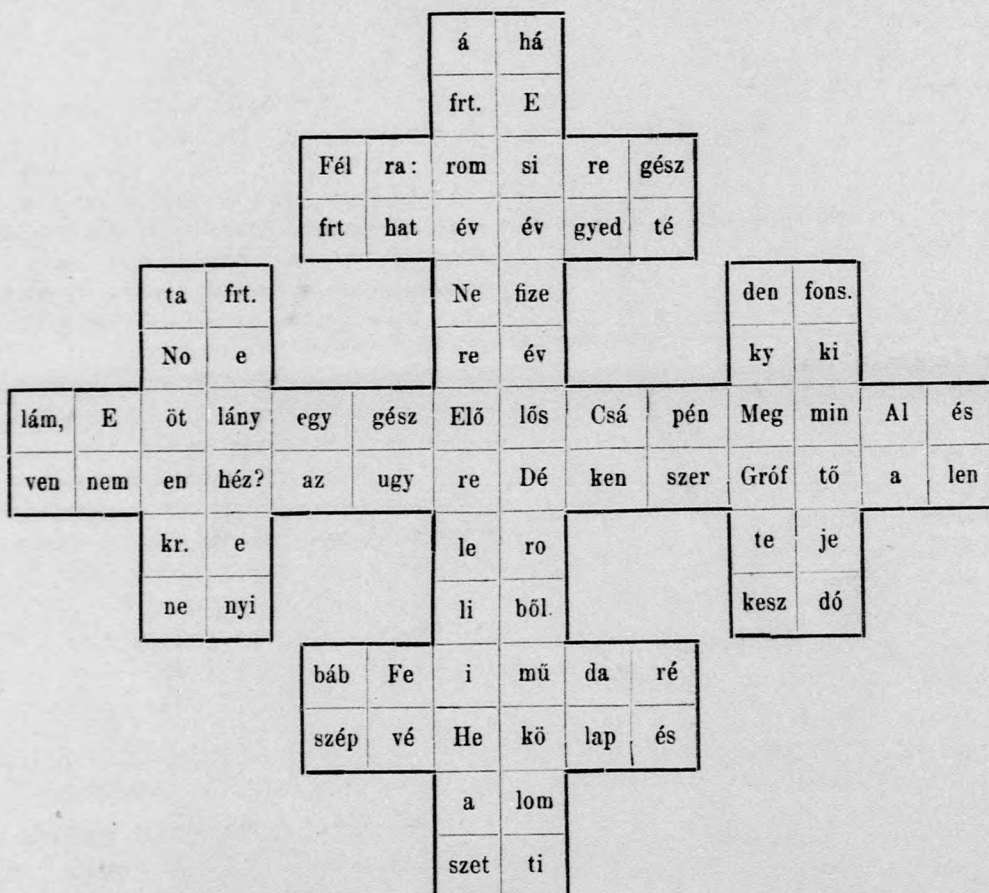
Márczius.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz naptár	Izraeliták naptára	NAP		HOLD	
					kél. ó. p.	nyug. ó. p.	kél. ó. p.	nyug. ó. p.
29 Szomb.	Eustáz, János	Jónás	17 Elek	5 Sab. Vaj.	5 48	6 21	8 50	0 19
30 Vasár.	Angela szüz	Judica	18 Cyril	6	5 46	6 23	9 47	1 12
31 Hétfő	Kornélia Béni	Kornélia	19 Chrysanth	7	5 44	6 24	10 53	2 1
1 Kedd	Hugó püspök	Hugó	20 Szabai vértan.	8	5 42	6 26	este	regg.
2 Szerda	Paulai Ferencz	Paulai Ferencz	21 Jakab pk.	9 Mózes	5 40	6 27	1 21	3 14
3 Csütör.	Richard	Dárius	22 Vazul	10 Bójt, Mária,	5 38	6 29	2 39	3 39
4 Péntek	Fájdalmas szüz	Ambrus	23 Nikon vértan.	11 [Móz. növ. h.	5 36	6 30	3 59	4 1

SAKTALÁNY.

Sólyom Gizellától.

(Lóugrás szerént megfejtendő.)

SZÁMREJTVÉNY.

Ifj. gr. Cs. Rezsőtől.

16, 18, 57, 45, 63, 48, 12, 51. Hivatlanul bejöttekre mondja a magyar ezt.

5, 45, 3, 50, 12. Izmokat erősít ez.

29, 13, 26, 15, 12. Téli éjeken jószolgálatot tesz.

11, 45, 46, 55, 12. Szép női név; virágot is hívnek így.

27, 53, 30, 12, 44. Minden házhoz kell és van is.

22, 4, 24, 35, 12, 38. Tengerek legnagyobb szörnye
41, 40, 62, 37, 60, 5, 33. Kis gyermekek és fiatal fákat hívják így.

58, 61. A hűség jelképe meg ez.

59, 54, 59, 36, 45, 37. Az ártatlanság virága.

2, 1, 20, 21, 34, 12. Trója veszedelme volt ez.

52, 14, 63, 7, 9, 55. Katonának kell hogy ez legyen

41, 16, 31, 28, 53, 47, 55. Irók ily szobát szeretnek.

6, 39, 52. A katona ezért harczol.

49, 44. A fájdalmat enyhítő szer.

- 10, 17, 7, 8, 32, 27, 16. Pipa gyújtásra használjuk.
 19, 25, 20, 9, 24. A kért joga ez csak.
 23, 45. Minden fehér tőle, ha jön.
 45, 42. Vágy, sohajból hangzik ki ez.
 56, 55, 62, 20. Játékban és háboruban többnyire sikerre vezet.

Schillernek egy remek költeménye, s mert nőkről szól; még sokkal remekebb, mert a ki nem teszi, nem férfi! nem jellem!

A Délibáb 10-ik számában közölt saktalány értelménye a következő:

Hogy ne siratná az anya
 Élő fiát halottul,
 Ne retteghetne a jegyes
 A mátkai napoktul,
 Ne venné fel a kora gyászt
 Kicsiny árvákkal árván
 A nő, ki nem virraszta még
 Férje halálos ágyán.

Arany János.

-- A „Délibáb“ 12-ik számában közölt saktalány értelménye a következő:

Cs vel gabona gyötrője.
 G-vel ember jóltevője.
 K-val disze szobafalnak.
 L-el átka madaraknak.

N-el állam alkotója.
 P-vel kised táplálója.
 Sz-el jól esik a szemnek.
 T-vel ellene egésznek.

A számrejtvényé: „Mefogyva bár de törve nem él nemzet e hazán.“

A szórejtvényé pedig: Tál, Tél, Tol, Túl.

Helyesen a következő t. előfizetőink fejtették meg: Szelestey Irma, Gróf Csáky Adorján, — Gróf Csáky István, Fenyvesy Aranka, Váradi Ilona, Loncz Irma, Marosy Elemér, Katona Ferike, Vecsey Margit, Némethy Jolán, Buday Vilma, Sárossy Irma, Fekete Róza, Kis Albert, Ifj. Gróf Csáky György, Szunyog Ferencz, Füzeséri Péter, Hevessy Ernő, Schirger Tivadar, Wohl Irén, Erdélyi Gyula, Pap Iván, Szirmay Jolán, Kádas István: Igmándy Kálmán, Pap György, Toth Ferencz, Feszt Klemmi, Nagy Imre, idős: Gróf Csáky Rezsóné, Farkas Guszti, Knal Jozsefa, Zell Guszta, Fenyvessy Stefanie, Péchy Katicza, Fazekas Sándor, Madarász Szerén, Pasqual Matild, Mezösy Géza, Fráter Elma, Kállay Szerén, Kántor Gizella, Láday Kálmán, Flinta Irén, Ha-

raszty Zsófi, Klein Ernesztina, Leszczinszky László, ifj. gróf Csáky Rezsóné, Kaluschke Mihály, Péchy László, Fried Ilona és Ida.

Családi konfuzió.

(Talány. Föladja Báró Manemett.)

Ezelőtt másfél évvel megismerkedtem egy kedves, fiatal özvegygyel, kinek egy 15 éves leánya volt. Rövid ismeretség után, szívem vonzalmát követve, nőül vettem az özvegyet.

Apámnak — ki élte delén levő, erőteljes férfi — alkalma volt mostoha leánnyal gyakorta találkozni. Megszerette s nőül vette azt.

Telt, mult az idő. Pár hóval ezelőtt feleségemnek fia született.

A napokban pedig apámat is hasonló öröm érte.

Milyen rokonságban vagyunk mi most már egymással?

Mi ezekben képest az, hogy az apám fia az én hám-gyok egy személynben!
 Ömagamnak pedig nagyapja és mostoha dédunokája vagyok és mostoha nagyapja, saját hám-gyok és mostoha nagyapja és mostoha unokája és mostoha nagybátyja, saját feleségemnek apja, mostoha fia, mostoha nagybátyja, saját feleségemnek dédanyja.
 Én pedig apámnak apósa, apám nőjének mostoha nője, nekem mostoha nagyanyám, hám-gyok pedig mostoha saját leányának menyje, apám hám-gyok és sógor-
 Az én feleségem apámnak menyje és anyósa, kárhaga és önmagának mostoha nagyanyja.
 Testvére és mostoha nagyanyja, saját hám-gyok unokája és mostoha unokája, saját anyjának anyósa, hám-gyok apám nője nekem mostoha anyám és leányom, és nagyapja.
 Feleségemnek apósa és vője, nekem vőm, hám-gyok sógora
 Apám saját feleségének mostoha nagyapja, az én Megetjés.

A szerkesztő üzenetei.

Cs. M. Budapest. Kisérletnek megjárja, közlésre nem alkalmas. A kérdésben forgó kifejezés szokatlan és bár nem föltétlenül rossz, de izetlen. Valamely jól kidolgozott prózai munkáját szivesebben vennők.

Ifj. Nagy Gy. Az egyiket — mint látja — módosítva fölhasználtuk; lehet, hogy a többire is rákerül a sor. Üdvözlöt!

K. L. Budapest. Alkalmilag hozzuk.

S. D. Budapest. Meglesz. Választását a fordításra nézve, nem tartjuk szerencsésnek. Kend a káplár? jön. Az „Amerikai elbeszélők“ után odatehetjük ezt: eredeti cikik? — Fogadja szives üdvözlötünket!

K. I. Budapest. Intézkedtünk. A küldött cikik a mostani számra elkésett, csak a következőbe vehetjük föl.

V. S. I. Veszprém. A költeményt besoroztuk.

T. E. Budapest. Fölötte sajnáljuk, egyetlenegy sem vált be. Mily kifejezések az ilyenek: könnyű kis tavon; — s rózsza nőjön csónakod nyomán; — Kisérőül kis sirály madáron, a szerencse csónakodra szálljon; — stb. De azért ne csüggedjen; a ki nem marad, az halad!

F. G. Budapest. Levele bevezető sorait, nem veszzük üres bókna; mert csakugyan van a dologban valami. Küldeményeit saját érdekeire tekintettel sem használjuk föl; azonban valami jót prózában örömet vennénk.

Prém J. urnak. Székesfehérvár. A szíves megemlékezést köszönjük. A cserepéldányt megindítottuk. A vállalatot ajánlólag fölemlítettük.

Moller Ede urnak. Budapest. Becses czimének velünk közlését kérjük. A „Külföld“ megakadt? Csak legelső számát kaptuk. A csereviszonyt ohajtanók.

Csalomjai. Balassagyarmat. Bár post festa érkezet, de azért mégsem ejtjük el. Miért hanyagol el minket oly föltűnően? Fogadja kézsorításomat.

I. D. Budapest. Intézkedtünk. A laptól egyáltalán nem telik.

Miután a sak-, szám-, szó- és betű-talányoknak fogyatékán vagyunk, fölkérjük azon t. munkatársakat és munkatársnőket, — kik lapunkat ezekkel ellátták, miszerént ily küldeményekkel mielőbb megörvendeztetni sziveskedjenek.

V e g y e s.

Saphir nem volt műértő. Tánczvizalom alkalmával figyelmezteti valaki Saphirt egy delnőre, kinek arczán feltűnően szép színek ragyogtak: kérdezvén őt egyszersmind, nem tudja-e ki legyen.

— Nem értek a festészethez! — válaszolá a humorista, ki rögtön észrevette, hogy a színek nem természetesek.

— A veszteség. „Orvos ur“ panaszkodott egy gazdag ingyencz „elvesztettem étvágyamat! — „Adja Isten,“ feleli az orvos, „hogy valami szegény ember meg ne találja, mert különben el kell vesznie éhen két nap alatt.“

FÜL-OLAJ

dr. Schmidt k. törzsorvostól.

gyógyítja a süketséget,

ha az nem az emberrel született baj, továbbá

a nehéz hallást, — fülzugást

azonnal megszünteti. Egy üvegse ára használati

utasítással együtt 2 frt. Vidékre 2 frt. 40 kr. postautalványilag előleges beküldése mellett bérmentve elküldetik.

Főraktár van

Grätz Gyulánál Bécsben,

IV. Mariahilfstrasse 79. sz. a.

Vidéki eladók forduljanak levelileg a bécsi főraktárhoz.

Bizonyítvány. Egy nagy betegség utóbajaként 12 éven keresztül mitsem hallottam balfülemre, mi üzletemben nagy hátrányomra volt; az alkalmazott gyógyszer mitsem használtak. Ezelőtt 3 héttel egyik barátom figyelmeztetett a Schmidt-féle fül-olajra; annyi sok sikertelen kísérlet után megpróbáltam ezt is. Kimondhatlan örömemre, alig használtam el belőle egyetlen üveggel, vagyis két heti gyógyhasználat után hallásom balfülemre teljesen helyre állt. Hason bajban szenvedőknek tehát az ön fül-olaját legjobb meggyőződéshez képest ajánlhatom. — Kelt Fürstenwalde.

Steinberg Gyula.

Hölgyek és urak részére

ezennel kedvező alkalom nyílik a megházasodásra. Mély titoktartás, megfelelő és előzékeny ügyvitel biztosítatik. Föltűnést nem keltő levelezés. A legjobb alkalmatosságok. Szerencsés eredmények. A levelezési postabér fedezése kéretik. Vagyonos urhölgyeknek sem számíttatnak föl költségek. Czimünk: Wohlmann J. Breslau, Schwertstrasse No. 6

A magyar Pitaval újabb kiadása.

A törvénszéki teremből.

A legszokottabb kinzóeszközök 18 rajzával.

IRTA

Hang Ferencz.

A szerzőnél Kalocsán megrendelve, a két kötetes mű 1 forint leszállított árért bérmentve megküldetik.

Laptulajdonosok: Gróf CSÁKY ALFONS és DENGEL JÁNOS.